

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Enric Sòria a LletreA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletre.uoc.edu/ca/autor/enric-soria> >

Enric Sòria

Enric Sòria: el goig de saber i escriure

Francesc Calafat

Enric Sòria (Oliva, 1958), llicenciat en Història, de ben aviat es dedicà al periodisme en la revista *El temps*.

Encara que després ingressà com a corrector lingüístic a la Diputació de València, no va abandonar mai les col·laboracions en premsa. L'any 1997 es traslladà a viure a Barcelona, on treballà com a coordinador de la secció d'opinió de l'*Avui*. En l'actualitat exerceix de professor de periodisme en la Facultat de Comunicació Blanquerna. Ha col·laborat en *El Observador*, *La Vanguardia* i *Saó*, i en revistes literàries com *Daina*, *Caràcters* o *L'Espill*. Actualment manté una columna setmanal en l'*Avui* i en l'edició valenciana d'*El País*, i fa de pont entre el món cultural del País Valencià i el de Catalunya. Enric Sòria és un escriptor versàtil i ha tocat amb fortuna distintes tecles literàries: la poesia, la prosa del jo, distints registres de l'assaig i la traducció.

La poesia d'Enric Sòria és de dimensions breus, però llarga en intencions. *Mirall de miratges* (1981) i *Varia et memorabilia* (1984 i 1988, ampliat) -la manifestació ferma d'una veu que sap ja al que aspira- sorprengueren perquè plantava cara a l'imperi de la poesia revoltada i d'arrel simbolista dels anys setanta. La retòrica desbocada i l'arbitrarietat, la manca de sentit, segons anota en el dietari, l'envaven. Així, allunyat de l'atmosfera opressiva i tortuosa del nucli dur dels creadors lírics més representatius del moment, per la seua poesia passa l'aire, vital i hedonista, i amb la defensa de la claredat dels clàssics expressa la quotidianitat estricta i la realitat dels somnis. Aquest cant de la joventut, una màquina de generar desitjos, clama la carnalitat desinhibida, la tendresa i la jovialitat, però també, com tota lírica de la identitat, sismografia el desfici de l'ansia, les espines del pas del temps, les impostures i les fractures de les relacions. Una joventut, en ocasions, amb somnis delirants i teatralitat d'esteta, que fa bandera de la promiscuïtat vital i depredadora, ja que per als joves pintats ací el vagareig, la dispersió i els projectes impossibles eren una forma de guanyar la vida. Al remat, el protagonista, per dir-ho així, comença a veure clar que, encara que enyore aquell "amor tan lliure que jo era", viure amb l'accelerador posat també desconcerta, i es veu obligat a entendre les regles dels deures. Cau en el compte que les limitacions no només frustren sinó que, segons com es miren, poden protegir i estimular l'atenció cap a l'avidesa de gaudir de les coses. En *Compàs d'espera* (1993) i *L'instant etern* (premi Carles Riba 1998) amb una veu cada vegada més sòlida i més severa en el darrer llibre, el poeta ens descabdella la seua mirada a partir de la idea que el temps, mentre el fem, també ens fa, i, per això, és de raó "estimar cada cosa purament mentre passa" i copsar els instants escàpols a fi de percebre el sentit que s'escola entre les paraules i les accions, capir "aquella forma amagada", que conforma l'home i "que no sentim aliena i en el canvi perdura". Mentre que en la primera joventut es vivia "com si cada moment poguera ser-nos l'últim", amb la maduresa s'afua la sensibilitat cap a la fruïció de la màgia de l'instant -i de les coses-, a viure'l com un "breu tast d'eternitat", que segurament és l'estratègia dels humans per viure plenament. Per aquesta raó, en un poema gloriós s'entonen en una bella melodia els "talismans" que justifiquen l'existència. Al costat de la intensitat del moment, plana una ansia - sovint interrogant- que converteix el poeta en una figura o una ombra, que persegueix una ombra que mai no alcança.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Enric Sòria a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/enric-soria> >

L'actitud omnívora no és tradueix en un desplegament massiu de poemes a l'estil d'un poeta estimat per Enric Sòria, com és [Estellés](#), sinó que més aviat ens trobem davant una poesia reticent, austera, que aposta per poemes estratègics que il·luminen els corrents oceànics que circulen per la història de la qual li ha tocat ser testimoni. Potser per aquest motiu, com ha dit moltes vegades l'autor, no ha tingut interès per construir poemaris unitaris. Cada poema és una fita, té una modulació pròpia. Siga com vulga, també ha provat en una plaquette poc coneguda, *Deu vinyetes per a un poeta valencià de preguerra* (1993), una concepció de conjunt amb l'objectiu d'integrar la mirada local amb els neguits europeus.

Enric Sòria defensa i practica una poesia entenedora - que no vol dir ni simple ni fàcil- per parlar d'assumptes complexos. Sabedor de les ambigüitats del llenguatge, entén que entre l'espill del poema real i l'espill del poema desitjat hi ha sempre una escletxa a considerar, i, per tal de salvar-la, el poeta cerca la precisió, la paraula densa, les càrregues de profunditat i les ressonàncies literàries. I, per aquest motiu mateix, la seua veu, en aquest joc de reflexos i perspectives, oscil·la entre els besllums de la brevetat i la discursivitat, entre la ironia i la reflexió, entre la identitat personal i la col·lectiva, entre el poema emblema i el poema "a la manera de". En el tràfic de les transaccions literàries, el poeta mostra les cartes i podem veure com Kavafis, Borges, Cernuda, Brines o [Estellés](#), li han estat un estímul enorme, mai un ofec, perquè després ell ha posat la lletra i la música.

Enric Sòria és molt més que un poeta, és un home de lletres, un assagista d'autoritat notable, amb un compromís creixent en el rebolicat art de l'opinió pública gràcies a les col·laboracions en premsa -després recollides en llibres- i als dietaris. Els seus papers van ser ràpidament apreciats per la netedat dels seus judicis, per un estil apassionat i per la seua responsabilitat clara i contundent. La seua curiositat dinàmica i el joc analític que desplega en els escrits són servits per un saber abundós i sedimentat i per una sensibilitat a flor de pell. La seua flaca ha estat sempre la literatura i l'art en general, però el ventall temàtic s'ha eixamplat a mesura que ha sintonitzat l'escriptura al ritme de l'actualitat.

El tarannà intel·lectual de l'autor valencià és de tall clàssic. Fa de ciutadà i desenvolupa una intel·ligent gimnàstica argumentativa al servei d'una reflexió crítica sobre els assumptes que marquen el present. Criticar adés unes determinades actuacions en els afers públics i ara adherir-se a unes altres toca de prop la política, encara que des d'un angle diferent als polítics professionals. I el que val ací és la seua responsabilitat i la seua implicació en les causes en què s'embolica. La seua personalitat, amb tot, presenta diferències respecte a escriptors com [Joan Fuster](#) i [Joan Francesc Mira](#), ja que entre les seues prioritats no compta la dedicació teòrica a la identitat ni l'orientació política del País Valencià. Sembla que els components forts del pebre nacionalista el tiren cap enrere. Però indubtablement la circumstància valenciana l'afecta i quan ha calgut ha dit la seua, sobretot per denunciar les bestieses de l'administració respecte al català i al seu escanyament com a llengua viva i llengua de cultura.

Mentre parlem: Fragment d'un dietari iniciàtic i La lentitud del mar: Dietari, 1989-1996 (premi Carles Rahola 2003), dos títols de referència de la prosa memorialística, testimonien la formació permanent d'un escriptor que mira d'expressar-se, de comprendre's i comprendre el món, mentre registra els vincles embullats entre pensament i vida. De pensament n'hi ha a cabassades; de vida, no tanta. Una mica més n'hi haurà en el volum següent. També, ací i allà, aflora la sorpresa -i la fascinació- de les experiències voleiadisses. Tots dos llibres escenifiquen al capdavant, el combat mental que manté a distintes bandes per tal "de ser i saber". És constant l'estira i l'arronsa entre arguments i contraarguments, matisos i més matisos, entre la reflexió general i la data concreta, per arribar a una mena de decisió *judicial* interior. El cervell, ve a dir l'autor, interioritza la plaça pública. Hi ha, en

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Enric Sòria a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/enric-soria> >

conseqüència, poc espai per al descans, per a l'harmonia. Això suposa, a més, que els problemes del món l'afecten i els viu a ple pulmó. El segon volum és més exigent i la preocupació *moral* esdevé punt nodular. Hi trobarem assumptes relliscosos, com ara veritat i error, justícia i imparcialitat, racisme, determinisme... En el debat inesgotable entre universalisme i localisme, Sòria propugna una mena d'ètica de caràcter universal, cosa ben diferent d'una vida universal.

A l'aventura titànica -o quasi- que són les pàgines personals, i també els articles, que du a terme l'autor a fi d'ordir respostes plausibles, tot i provisionals, juguen paper clau, d'una banda, el rigor, exemplificat en la recerca de veracitat, d'exactitud, d'arguments de pes; de l'altre, la honestat, l'autenticitat, que l'obliga a dubtar, a autocriticar-se i a revisar constantment les opinions. Tots dos aspectes arriben a aconseguir al llarg dels dietaris un valor per ells mateixos i compleixen el paper afegit d'aportar seguretat a l'autor i credibilitat de cara als lectors. La literatura de la memòria d'Enric Sòria, com sol dir-se avui, és una construcció, però és molt més que una simple posada en escena, per la implicació personal i per la fondària del pensament.

L'autor afirma que el jo és plural, però viure una vida digna de ser viscuda demana lligar en curt la coral interna per tal d'aconseguir una estabilitat mínima, perquè la vida és fràgil i toca bregar enmig de la certesa i de la confusió, entre les coses sòlides i les coses que s'esvaeixen, que deia el títol d'un llibre famós.

Els dietaris són això, però també una pedrera vastíssima, escrita amb una prosa poderosa, d'idees, lectures, suggeriments, aforismes, viatges, retrats... D'aquesta voracitat llépola per la cultura i per la notícia, en queda una bona mostra en els llibres d'assaigs, on recull el sumari dels amors i qüestions literàries de envergadura, com ara el realisme i la novel·la històrica (*Incitacions* i *L'espill de Janus*, llibre que conté articles de veritable altura) o en *Sermonari laic* (1994) i *Cartes de prop* (2006) -recull de cròniques sobre València orientades als lectors valencians- on versa sobre temes generals i d'actualitat, generós i equànime, al marge del temes polèmics, amb les sorpreses que li ofereix la cultura.

Copyright text © 2008 Francesc Calafat

Tast de textos

Text

 WEB: [Al Daltabaix Poètic!](#)

Tres poemes de l'autor en aquest web independent de poesia que acull poetes de tendències ben diferents.

<http://www.sant-cugat.net/daltabaix/soria.htm>

 WEB: [Poesia catalana d'ahir i avui](#)

Tres poemes de l'autor: "Oda impossible a València", "Axioma" i "Talismans".

<http://perso.wanadoo.es/lipmic/Poecat/soria.htm>

 WEB: ["L'estrany somriure de la fadrina d'Amherst"](#)

Sòria ressenya un llibre d'Emily Dickinson, a The Barcelona Review, núm. 35, (març-abril 2003).

http://www.barcelonareview.com/35/c_es.htm

 WEB: ["Escrit sobre el silenci"](#)

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Enric Sòria a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/enric-soria> >

Enric Sòria ressenya un llibre d'Eduard Verger a *El Temps*, núm. 142 (març 1987).

<http://perso.wanadoo.es/lipmic/verger/ressenyas/soria.htm>

 WEB: "Un luxe a l'abast"

Article sobre Joan F. Mira en motiu de la concessió del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a *El País* (17/06/04).

<http://www.joanfmira.info/general/calaix.php?id=68>

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Viquipèdia

Nota biogràfica i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Enric_Sòria

 WEB: Enric Sòria a Literatura valenciana actual

Fitxa dedicada a l'autor en aquest web de la Universitat d'Alacant.

<http://www.iifv.ua.es/lletraferit/consultes/veureAutor.asp?pld=173>

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=S%C3%B2ria+Enric+1958&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=S%C3%B2ria+Enric+1958&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SS%C3%B2ria+Enric|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

 WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://www.lluisvives.com/FichaAutor.html?Ref=13196&portal=1>

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=S%C3%B2ria%20Enric&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=S%C3%B2ria%2C+Enric&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

---

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Poesia catalana contemporània

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Enric Sòria a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/enric-soria> >

Breu biografia i bibliografia de l'autor al portal temàtic de la Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives.
http://www.lluisvives.com/bib_autor/enricsoria/

Diversos

 WEB: "Una literatura d'assaig"

Enric Sòria parla de Joan Fuster a Blanquerna Ràdio.
<http://www.blanquernaradio.com/especials/fuster/bloc3.asp>

 WEB: De les festes de la paraula. Resum de l'any poètic 2000

Balanç poètic de 2000 a càrrec d'Enric Sòria. Als Jocs Florals de Barcelona (23/05/01).
<http://www.uoc.edu/lletra/articulos/soria1201.html>

Comentaris

 WEB: "Enric Sòria, el valencià pacient"

Manuel Cuyàs ressenya l'obra *La lentitud del mar a El Punt* (23/06/05).
http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=1379284

 WEB: "Fa segles que vivim en una societat lletrada"

L'autor és entrevistat al web La voz digital (01/02/07).
<http://www.lavozdigital.net/modules.php?name=News&file=article&sid=26320>

 WEB: "València és la ciutat on he viscut les experiències essencials"

Pau Albornà conversa amb Sòria sobre el fet d'escriure, València i més.
<http://blanquernaalborna.blogspot.com/2007/04/entrevista-enric-sria-parra.html>
